

DATUM
2013-05-03
ERT DATUM
2013-02-01

DIARIENR
2013/31-4
ER BETECKNING
U2012/6322/S

Regeringskansliet
Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

Utbildning för elever i samhällsvård och fjärr- och distansundervisning (SOU 2012:76)

I betänkandet lämnas förslag om utbildning för elever i samhällsvård, t.ex. elever i hem för vård och boende (HVB) och särskilda ungdomshem. Dessutom lämnas förslag om fjärr- och distansundervisning för elever i grund- och gymnasieskolan och motsvarande skolformer.

Utbildning för elever i samhällsvård

Statskontoret tillstyrker de förslag som utredningen lämnar och som går ut på att förtydliga ansvaret för utbildning till barn och ungdomar i samhällsvård. Det gäller utredningens förslag att förtydliga ansvarsförhållanden för kommuner, att HVB inte ska ha en generell rätt att bedriva undervisning och att reglerna för undervisning vid särskilda ungdomshem förtydligas. Utredningens förslag ger enligt Statskontoret en bättre grund för att barn och unga ska få den undervisning som de har rätt till.

Statskontoret är emellertid tveksamt till om utredningens förslag är tillräckliga för att komma till rätta med problemet. Utredningen visar att barn och ungdomar i samhällsvård många gånger inte får den utbildning som de har rätt till. Det är ett mycket allvarligt problem med långtgående konsekvenser för individen. Förtydligad reglering och allmänna råd kan vara en del i att förbättra utbildningen. Men Statskontoret anser att regeringen noga bör följa utvecklingen på området för att se om ytterligare insatser behöver vidtas.

Statskontoret vill också påminna om att stödande insatser redan vidtagits på området inom ramen för överenskommelsen mellan regeringen och Sveriges kommuner och landsting om evidensbaserad praktik inom socialtjänsten. Ett utvecklingsområde i överenskommelsen är just den sociala barn- och ungdomsvården. Statskontoret har regeringens uppdrag att följa upp överenskommelsen och lämnade en delrapport i oktober 2012 (Statskontoret 2012:34).

Ersättning för särskild undervisning på sjukhus

Statskontoret anser att ersättningssystemet för särskild undervisning på sjukhus och motsvarande institutioner behöver ses över ytterligare. Statsbidraget täcker inte hela kostnaden när en elev från en annan kommun tas

emot och kommuner har formellt inte möjligheten att ta ut interkommunala ersättningar. Trots det tar vissa kommuner ut interkommunala ersättningar för undervisningen. Problemen med ersättningssystemet har lyfts flera gånger tidigare, t.ex. av Statens skolverk. Behovet av en översyn blir än mer aktuellt om utredningens förslag genomförs.

Utredningen har avstått från att lämna några förslag med hänvisning till att det har inte har ingått i uppdraget att göra en översyn av ersättningssystemet. Statskontoret menar dock att utredningens direktiv mycket väl kan tolkas som att ersättningssystemet omfattats av utredningens uppdrag. Den statliga ersättningen till kommunerna kan enligt Statskontoret ses som en del av regleringen av den särskilda undervisningen och en viktig faktor för verksamhetens nationella likvärdighet.

Fjärr- och distansundervisning

Statskontoret tillstyrker förslaget att tydligare reglera fjärr- och distansundervisning i skolförfattningarna. Möjligheten till fjärr- och distansundervisning kan i vissa fall bidra till att elever får undervisning som de annars helt skulle ha gått miste om. Men den nuvarande ordningen där verksamhet bedrivits utan tydligt stöd i författningarna är inte acceptabel och verksamheten bör därför regleras snarast. Däremot har Statskontoret inga synpunkter på hur regleringen närmare bör utformas.

Generaldirektör Yvonne Gustafsson har beslutat i detta ärende. Utredningschef Bob Pernodd och utredare Anders Widholm, föredragande, var närvarande vid den slutliga handläggningen.

Yvonne Gustafsson

Anders Widholm